

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 32/2004
19.11.2004

ÄNDRINGAR I FASTSTÄLLET AV KYPL-PENSIONSavgIFTERNA
FR.O.M. 1.1.2005

I början av år 2005 införs ett flertal ändringar i fastställandet av KyPL-pensionsavgifterna. Ändringarna berör

- hur arbetsgivarens pensionsavgift bestäms, se punkt 1
- hur arbetstagarens pensionsavgift bestäms, se punkt 2
- från vilken lön pensionsavgiften betalas, se punkt 3.

Själva redovisningsmekanismen i fråga om avgifterna ändras inte, men i repetitionssyfte beskrivs också denna i punkt 4.

För att säkerställa att pensionsavgifterna betalas som sig bör genast från och med de första lönerna år 2005 bör löneräknaorna ovillkorligen noggrant sätta sig in i de ändringar som anges här nedan.

1. Arbetsgivarens pensionsavgift och självriskandel av invalidpensionen

Arbetsgivarens KyPL-avgift är inte längre 27 procent från och med år 2005.

Kyrkomötet beslöt i november 2004 att också KyPL-arbetsgivarna skall börja betala en självriskandel av invalidpensionerna från och med år 2005. Arbetsgivarens KyPL-avgift sänks dock så, att om arbetsgivaren har ett genomsnittligt antal invalidpensionsfall, är arbetsgivarens avgiftsbörda (arbetsgivarens pensionsavgift + självriskandel av invalidpensionerna) lika stor som arbetsgivarens avgift under de senaste åren, dvs. 27 procent. Genom detta system strävar man efter att arbetsgivaren också i detta hänseende skall ha intresse av att upprätthålla de anställdas arbetsförmåga.

Arbetsgivarna indelas enligt storlek i fyra grupper, och för varje grupp har fastställts en egen självriskandel och avgiftsprocent för arbetsgivaren:

	Minimi- antal anställda	Självriskandel	Arbetsgivarens avgift
Grupp 1	101	25 %	26,37 %
Grupp 2	51	10 %	26,75 %
Grupp 3	21	5 %	26,88 %
Grupp 4	1	2 %	26,95 %

Antalet anställda är detsamma som det antal fast anställda som arbetsgivaren har uppgett för Pesti-statistiken 30.6 året innan. Självriskandelen och arbetsgivarens avgift för år 2005 beror alltså på hur stort antal fast anställda som uppgetts för Pesti-statistiken 30.6.2004. Arbetsgivare som inte är församlingar hör till grupp 4.

Arbetsgivarens KyPL-avgift för år 2005 är således beroende på arbetsgivarens storlek 26,37 %, 26,75 %, 26,88 % eller 26,95 %. KyPL-avgiftsprocenten för respektive arbetsgivare kommer att finnas utskrivna på de fakturor med vilka KyPL-avgiften skall betalas.

Självrisk debiteras endast för tillsvidare beviljade fulla invalidpensioner, som innehåller återstående tid, inte för delinvalidpensioner eller individuella förtidspensioner. Självrisk debiteras alltid av den sista arbetsgivaren i vars tjänst personen har blivit arbetsoförmögen. Den beräknas endast utifrån sådana pensioner som bestäms enligt kyrkans pensionslag. Uppburen självriskandel återbärs inte, även om förmånstagaren skulle återuppta sitt arbete eller avlida före pensionsåldern.

När en person har beviljats full invalidpension, tillsänds arbetsgivaren ett meddelande om detta beslut. I meddelandet anges eventuell självriskandel och dess belopp. Självriskandelen i anslutning till invalidpension debiteras separat av arbetsgivaren. Den egentliga faktureringen sköts av Kyrkostyrelsens ekonomibyrå.

Självriskbeloppet utgör beroende på arbetsgivarens storlek 25 %, 10 %, 5 % eller 2 % av KyPL-pensionerna för den som går i invalidpension. I KyPL-pensionerna inberäknas alla KyPL-pensioner från den dag personen tar ut invalidpension fram till 63 års ålder.

- Ju längre tid det är tills personen fyller 63 år (m.a.o. ju yngre han eller hon är),
- Ju högre lön personen som går i invalidpension har,
- Ju större arbetsgivaren är, desto större avgiftsbörda bär arbetsgivaren för invalidpensionen.

Om arbetsförmågan hos en anställd försämras lönar det sig alltså för arbetsgivaren att i stället för invalidpension sträva efter att genom omorganisering av arbetet hjälpa personen att upprätthålla arbetsförmågan, anvisa lämpligare arbetsuppgifter eller hänvisa honom eller henne till rehabilitering.

2. Arbetstagarens pensionsavgift

Under de senaste åren har arbetstagarens pensionsavgift uppburits från lönen. Från och med år 2005 skall 53 år fyllda arbetstagare betala en förhöjd pensionsavgift. Den förhöjda avgiften betalas från början av den månad som följer efter att arbetstagaren fyllt 53 år. Bestämmelser om arbetstagares förhöjda pensionsavgift finns i 12 b § i lagen om pension för arbetstagare. I de övriga pensionslagarna hänvisas till denna bestämmelse i APL.

Normal pensionsavgift uppbärs och redovisas således från lönen för alla arbetstagare som är yngre än 53 år eller som fyller 53 år den aktuella månaden. Förhöjd pensionsavgift uppbärs och redovisas från lönen för alla arbetstagare som fyllt 53 år. År 2004 var arbetstagarens pensionsavgift 4,6 %. Beräknad utifrån denna skulle den förhöjda avgiften vara 5,8 %. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer arbetstagarens pensionsavgift i slutet av november, se www.stm.fi/Pressmeddelanden.

För att löneprogrammet skall möta löneräknarens behov skall det kunna specificera från vilka arbetstagares löner det skall betalas normal pensionsavgift och från vilka förhöjd pensionsavgift. Programmet skall också kunna beräkna pensionsavgifterna i fråga.

Lönerna för en månad specificeras i en månadsrapport, där tre summor uträknas: y_1 = löner, från vilka normal arbetstagares pensionsavgift uppbärs, y_2 = löner, från vilka förhöjd arbetstagares pensionsavgift uppbärs, samt summan av dessa löner x , från vilken arbetsgivares pensionsavgift skall betalas; $x = y_1 + y_2$. Pensionsavgifterna räknas ihop på motsvarande sätt. Exempel:

Månadsrapport	norm. arb.t. 4,6 %	förhöjd arb.t. 5,8 %	arb.g. 26,95 %	totalt
Apunen	1 000			
Hyttinen	1 200			
Nieminen		1 100		
Paukku	1 600			
Tuominen		1 700		
Virtanen	1 500			
lönesummor	5 300	2 800	8 100	
KyPL-avgifter	243,80	162,40	2 182,95	2 589,15

I årsrapporten specificeras dessa löner på årsnivå och tre lönesummor uträknas per år: y_1 , y_2 och x . Dessa lönesummor (y_1 , y_2 och x) uppges i samband med årsanmälan till Kyrkostyrelsens ekonomibyrå, som matar in dem i pensionsredovisningssystemet för att kontrollera att pensionsavgifterna är korrekta. I rapporten sammanräknas pensionsavgifterna på motsvarande sätt. Exempel:

Årsrapport	norm. arb.t. 4,6 %	förhöjd arb.t. 5,8 %	arb.g. 26,95 %	totalt
Apunen	12 700		12 700	
Hyttinen	15 120		15 120	
Nieminen		13 970	13 970	
Paukku	20 160		20 160	
Tuominen	5 100	16 490	21 590	
Virtanen	18 900		18 900	
lönesummor	71 980	30 460	102 440	
KyPL-avgifter	3 311,08	1 766,68	27 607,58	32 685,34

Kyrkostyrelsen har varit i kontakt med WM Data (Status), TietoEnator (Intime, Fortime, Regime) och Western Systems (Liksa) och begärt att deras löneprogram skulle producera färdiga rapporter enligt modellen ovan för betalningen av pensionsavgifterna och årsanmälan. Om KyPL-arbetsgivaren har något annat löneprogram skall arbetsgivaren själv säkerställa att pensionsavgifterna beräknas rätt och att korrekta lönesummor uppges.

3. Från vilken lön betalas pensionsavgiften?

I fråga om personer som omfattas av kyrkans pensionssystem tillämpas statens pensionslag och kyrkans pensionslag. Ändringar har införts i bägge pensionslagarna, och dessa träder i kraft i början av år 2005. Då utvidgas omfattningen av sådana inkomster på basis av vilka pension intjänas, och arbetsgivarnas och arbetstagarnas skyldighet att betala pensionsavgift ändras på motsvarande sätt. Nedan redogörs först för ändringarna och därefter presenteras ett sammandrag över från vilka löner KyPL-avgift skall betalas och från vilka inte. Från början av år 2005 utgör den pensionsgrundande lönen (lön som berättigar till pension) och den lön som ligger till grund för pensionsavgiften en och samma lön. All den lön från vilken pensionsavgift betalas utökar med andra ord också pensionen.

Åldersgränser

I början av år 2005 träder nya åldersgränser i kraft angående den lön som utgör grund för pensionsavgiften (KyPL 1 §). En anställning omfattas av KyPL, om arbetstagaren är mellan 18 och 68 år gammal. Pensionsavgift uppbärs inte från lönen för en anställd som är under 18 år, inte heller för den månad under vilken den anställda fyller 18 år. Pensionsavgift betalas fortfarande från inkomsterna för den månad under vilken den anställda fyller 68 år, men inte därefter.

Uppdragsavtal och föreläsningensarvoden

Från och med år 2005 omfattas också sådana fysiska personer av KyPL-pensionsskyddet som utan att verka som företagare har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal eller motsvarande annat arrangemang med en KyPL-arbetsgivare, förutsatt att denna verksamhet inte bedrivs i ett bolags eller någon annan sammanslutnings namn (KyPL 1 §). Konsult- och uppdragsavtal har slutits med bland annat konsulter, revisorer, översättare och grafiska planerare. Även personliga föreläsningens- och föredragsarvoden berättigar till pension, varför pensionsavgift skall betalas också för dessa. Arbetsgivares och arbetstagares pensionsavgift skall alltså från början av år 2005 betalas för ovan nämnda

konsultarvoden och uppdragsersättningar samt personliga föreläsnings- och föredragsarvoden.

Förtroendeuppdrag

Från och med år 2005 omfattas även förtroendevalda av KyPL-pensionskyddet (KyPL 1 §) Förtroendevalda intjänar pension på basis av ersättningar för inkomstbortfall och sådana arvoden i anslutning till förtroendeuppdrag som betalas för viss tid. Arbetsgivares och arbetstagares pensionsavgift skall alltså från början av år 2005 betalas för ersättningar för inkomstbortfall samt till exempel månads- och årsarvoden när det gäller förtroendevalda. Mötesarvoden av engångsnatur räknas dock inte som KyPL-lön, varför ingen KyPL-avgift betalas för dessa. (KyPL 5 §)

Naturaförmåner

Från och med år 2005 betraktas naturaförmåner som KyPL-lön enligt det värde som bestämts i arbetstagarens förskotts innehållning, dock högst enligt de grunder som fastställts av skattestyrelsen. Av bostadens yta beaktas dock högst 150 kvadratmeter (KyPL 5 §). Arbetsgivares och arbetstagares pensionsavgift skall betalas för samtliga naturaförmåner med ovan nämnda begränsningar.

Semesterersättning

Semesterersättning som betalas ut i och med att ett anställningsförhållande upphör räknas numera inte som pensionsgrundande lön, trots att KyPL-avgift uppbärs för denna ersättning. Från och med år 2005 betraktas också denna semesterersättning som pensionsgrundande lön.

Nedan presenteras ett sammandrag över i vilka fall KyPL-avgift skall betalas och i vilka fall inte.

Som KyPL-lön och lön som utgör grund för KyPL-pensionsavgift betraktas i fråga om arbetstagare i åldern 18–68 år (se ovan för noggrannare tolkning):

1) All typ av löner, arvoden, förmåner eller ersättningar som förtjänats i ett arbets- eller tjänsteförhållande oberoende av under vilken benämning det utbetalas.

Till dessa hör t.ex.

- grundlön med olika tillägg
- semesterpenning och semesterersättning (också i samband med att anställningen upphör)
- naturaförmåner enligt de grunder som fastställts av skattestyrelsen (bostad max. 150 m²)
- sådana förmåner som avses i 66–68 § i inkomstskattelagen och de förmåner som nämns i 69 § till den del dessa inte är sedvanliga och skäliga
- arvoden, ersättningar och förmåner med penningvärde, t.ex. arvoden för enskilda uppdrag.

2) Konsult- eller uppdragsarvode som betalas till en fysisk person, då denna inte har bedrivit verksamheten som företagare i ett bolags eller någon annan sammanslutnings namn, samt personliga föreläsnings- och föredragsarvoden.

3) Ersättningar för inkomstbortfall som betalas till en förtroendevald samt arvoden i anslutning till förtroendeuppdrag som betalas för en bestämd tid, t.ex. månads- eller årsarvoden.

Pensionsavgift betalas också för ovan nämnda löner och arvoden som pensionstagaren förtjänar fram till dess att han eller hon fyller 68 år.

Arbetsgivares pensionsavgift betalas alltid från samma lön eller arvode som arbetstagares pensionsavgift; om den ena betalas, skall också alltid den andra betalas.

Vid beräkningen av pensionsavgifterna tillämpas ingen tids- eller beloppsmässig minimigräns som, om inkomsterna underskrider denna, skulle innebära att pensionsavgift inte skall betalas. KyPL-avgift skall således betalas även för korta anställningsförhållanden och små arvoden, om dessa i övrigt omfattas av KyPL.

Det att t.ex. konsultarvoden och arvoden för förtroendevalda i kyrkans pensionslag definieras som inkomst på basis av vilken pension intjänas och lön som utgör grund för pensionsavgiften ändrar inte på dessa anställningsförhållandens tjänste- eller arbetsrättsliga karaktär och medför heller ingen skyldighet att betala socialskyddsavgift, arbetslöshets-, arbetsolycksfalls- eller grupplivförsäkringspremie.

Följande inkomster räknas inte som KyPL-lön och medför ingen skyldighet att betala KyPL-avgift:

- all typ av inkomst som förtjänats före 18 års ålder (KyPL 1 §)
- all typ av inkomst som förtjänats efter 68 års ålder (KyPL 1 §)
- inkomster, i fråga om vilka det stadgats särskilt om pensionsskyddet, t.ex. KoPL- och KAPL-inkomst (KyPL 1 §)
- mötesarvoden av engångsnatur (KyPL 5 §)
- arvoden som förtjänats efter 18 års ålder då verksamheten har haft karaktären av hobby, t.ex. hjälpledare vid skriftskola eller på läger eller klubble-dare
- bruksersättningar på basis av upphovsrätt e.d.

Förfrågningar om huruvida en lön eller ett arvode omfattas av KyPL kan riktas till Paula Aaltonen vid Kyrkostyrelsens pensionsbyrå helst per e-post, paula.aaltonen@evl.fi. Vid behov avgör kyrkans centralfond denna fråga på ansökan av arbetsgivaren eller arbetstagaren (KyPL 1 §).

4. Betalning av KyPL-pensionsavgifter

KyPL-pensionsavgiften betalas månatligen från de KyPL-löner som utbetalats föregående månad. Förfallodagen är den tjugonde dagen i den månad som följer på avlöningsperioden. Om bankerna har stängt denna dag kan pensionsavgiften betalas på den första därpå följande bankdagen.

Varje arbetsgivare har en individuell faktura för pensionsavgiften för respektive månad. Det är viktigt att pensionsavgifterna betalas med rätt faktura; annars hänförs betalningen till fel månad och arbetsgivaren får en ogrundad påminnelse om obetald avgift. Samma faktura får inte användas två gånger. Vid betalning skall alltid referensen på fakturan användas.

Kyrkostyrelsen övervakar med hjälp av sitt pensionsredovisningssystem automatiskt månatligen pensionsavgifterna och jämför dem med de genomsnittliga månadsavgifterna för föregående år.

Om en för stor eller för liten pensionsavgift har betalats i något skede under året skall följande avgift under samma kalenderår, oavsett orsak, minskas eller ökas med den summa som motsvarar avvikelsen. Om det vid årets slut efter att alla 12 avgifter har betalats konstateras att den summa som betalats är för liten, får man inte betala mer på eget initiativ, utan man skall i stället vänta på en tilläggsfaktura. Om den summa som betalats är för stor, återbärs den överskridande delen efter den årliga kontrollen.

Påminnelser om obetalda pensionsavgifter skickas månatligen. Om en betalning försenas sänder Kyrkostyrelsen en ränteräkning; dröjsmålsränta får inte betalas på eget initiativ.

Förfrågningar om betalning av KyPL-avgifter bör helst sändas per e-post: sirpa.eskola@evl.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Leena Rantanen